

# Продамо країні 60 мільйонів пудів КУКУРУДЗИ в зерні!

## Онуфріївські комсомольці вирішили: ДО 10 ЖОВТНЯ ЗІБРАТИ КУКУРУДЗУ НА СВОЇХ ГЕКТАРАХ! В поході привалу не буде

НА СЬОГОДНІ Онуфріївський район утримує перше місце в області по збиранню і продажу кукурудзи державі. В переважній більшості господарств уже зібрано близько третини кукурудзи. В авангарді битви за хліб йдуть комсомольці. Приємно, що перехідний Червоний прапор ЦК ВЛКСМ, яким минулого року була нагороджена обласна комсомольська організація за трудові звершення на збиранні качанистої, тепер вручено молодим онуфріївським кукурудзоводам.

Ще задовго до початку збирання комсомольські активісти разом з спеціалістами допомогли кожній із двадцяти механізованих ланок скласти плани роботи, виробити умови змагання. І не формальні умови. Кожний член ланки брав індивідуальні зобов'язання. А опісля, з ініціативи самих же механізаторів, проведено взаємоперевірку готовності техніки до роботи. Найбільш вдало вона пройшла в колгоспах імені ХХ з'їзду КПРС, «Шлях Леніна» та «Путь Октябрю». Матеріали рейдових бригад обговорювались на виїзному засіданні бюро райкому.

Та найбільше хочеться розповісти про те, як ми конкретно організуємо збирання і транспортування качанистої. Кожен, хто в ці дні побував на ланках району, очевидно помічав червоні зірочки на агрегатах. Одна зірочка — це відзнака за кожні 50 гектарів зібраної кукурудзи. Окрім того, щоп'ятиденки вручаються перехідні вимпели тим комбайнерам, які скопили найбільш кукурудзи. Такий моральний стимул запроваджується в усіх комсо-

мольських ланках і на молодіжних агрегатах. Перехідний вимпел за п'ятиденку вручається також комсомольській організації, яка найбільше пересортувала качанів.

Районна комсомольська організація по праву гордиться тим, що серед маяків збирання — молоді механізатори. Це комбайнер Іван Коркішко з артілі імені ХХ з'їзду КПРС, вихованець комсомолу комуніст Григорій Доброконний з колгоспу «Комінтерн». У його агрегаті найвищі показники серед механізаторів району. Добре трудиться в полі комбайнер комсомолець Михайло Рома.

На пленумі райкому комсомолу, що днями відбувся, ми вручили похвальні грамоти та грошові премії кращим механізаторам, які відзначилися на збиранні. Крім того, надіслали (і надалі будемо це робити) листи-подяки членам збиральних агрегатів.

В останній час на вітровому склі автомашин з'явилися яскравочервоні комсомольські значки. З ініціативи районного штабу по збиранню кукурудзи вони прикрашають машини кожного комсомольця, який

працює на транспортуванні хліба.

Автотранспортники не марнують час у нашому районі. За роботою машин на дорогах спостерігають десятки активістів — членів контрольних комсомольських постів по використанню транспортних засобів. Їм видані спеціальні посвідчення і право сигналізувати районному штабу про всі неполадки, які трапляються під час відвантаження кукурудзи. Роботою контрольних постів керує комсомолец-автоінспектор Микола Худий.

Онуфріївські хлібороби вже продали державі понад 300 тисяч пудів кукурудзи. Тут велика частка і комсомольського вкладу. В артілі імені ХХ з'їзду КПРС, де керівником механізованої ланки Олександр Ткаченко, вже закінчили збирати кукурудзу на комсомольських гектарах. Районна комсомольська організація не пізніше 10 жовтня продасть в рахунок 60-мільйонних пудів кіровоградської кукурудзи близько 500 тисяч пудів нашої, комсомольської.

**В. ВОЛКОВ,**  
секретар Онуфріївського райкому комсомолу.

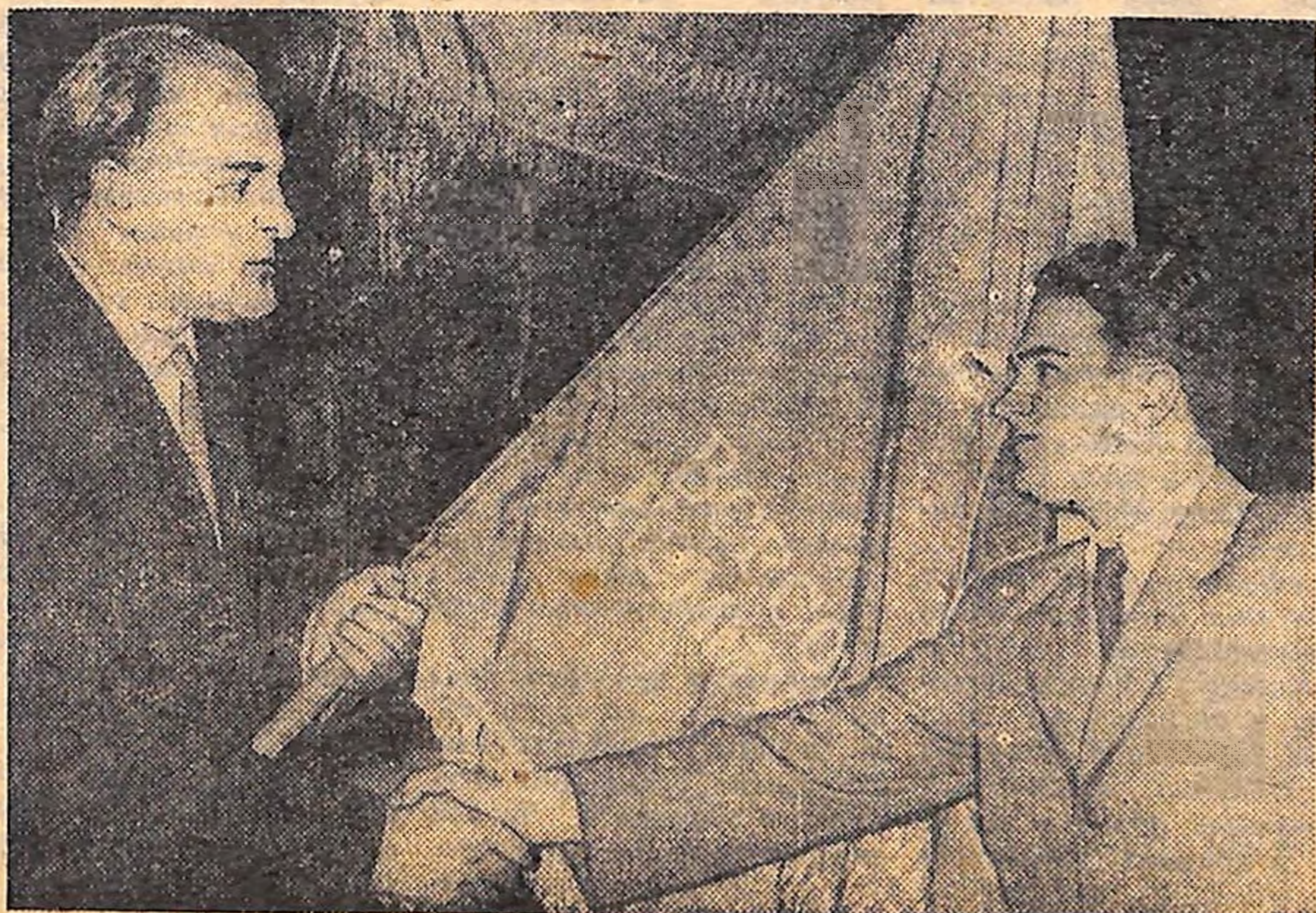
### «БОЙОВИЙ ОЛІВЕЦЬ»

До колгоспів Хмельського району, який відстає по темпах збирання кукурудзи і хлібоздачі, надійшов друкований фотолюстрований плакат «Бойовий олівець», який на період жив буде видавати відділ пропаганди і агітації Кіровоградського обкому КП України.

В критичному розділі вміщено ряд дотепних карикатур на тих керівників колгоспів, які повільно розгортають збирання кукурудзи, тримають кукурудозбиральні комбайни на приколі: Карикатура «Прийдіть, зробіть, допоможіть...» присвячується керівникам колгоспу «Україна», який на 25 вересня зібрав тільки 38 гектарів качанистої. Сатиричний малюнок «будильник для голови колгоспу С. Омельченка» критикує голову правління та секретаря парторганізації артілі імені Литвинова, які погано організували вивозку хліба на приймальні пункти. Карикатура «Обицьяльники, бездіяльники» висміює керівників колгоспу «Заповіт Леніна», які збрали лише 50 гектарів кукурудзи з 700.

«Бойовий олівець» побуває в тих районах і колгоспах, які повільно збирають кукурудзу і не виконують план хлібоздачі.

На знімках: секретар обкому комсомолу О. Ф. Мальований вручає Червоний прапор ЦК ВЛКСМ секретарю Онуфріївського райкому комсомолу Володимирі Волкову (ліворуч); праворуч — на пленумі райкому комсомолу під час вручення прапора ЦК ВЛКСМ.



### СЕРДЕЧНІ ЗУСТРІЧІ НА ТУРКМЕНСЬКІЙ ЗЕМЛІ

МАРН, 28 вересня. Протягом двох днів Перший секретар ЦК КПРС, Голова Ради Міністрів СРСР товариш М. С. Хрущов знайомився з Марійською областю. Всюди на туркменській землі дорогого гостя зустрічали тепло і сердечно. Сьгодні вранці М. С. Хрущов відвідав колгосп «Москва» Мургабського району. Зустрічати главу Радянського уряду прийшли тисячі трудівників бавовникових полів.

Товариш М. С. Хрущов побував на полях колгоспу, цікавився сортом і врожайністю бавовнику. Ознайомившись із станом колгоспного тваринництва, М. С. Хрущов рекомендував звернути найсерйознішу увагу на створення міцної кормової бази, насамперед за рахунок розширення посівних площ під кукурудзою і підвищення її врожайності, збільшення виробництва бобових культур.

Глава Радянського уряду і особи, які його супроводять, відвідали потім великий бавовницький райгосп «Москва» Байрам-Алійського району.

Це господарство створено кілька років тому в зоні Каракумського каналу. Його земельні угіддя розкинулись на 15 тисячах гектарів.

З радгоспу «Москва» Микита Сергійович виїхав у Байрам-Алі. Трудяці міста палко вітали дорогого гостя.

Потім товариш М. С. Хрущов побував на Каракумському каналі.

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!



ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання VI  
№ 118 (625)

Неділя, 30 вересня 1962 р.

Ціна 2 коп.

## Політичні знання — компас у житті

КОМСОМЛЬСЬКІ організації області проводять нині велику роботу по пропаганді і глибокому роз'ясненню історичних рішень ХХІІ з'їзду КПРС, своєї Програми партії і, зокрема, принципів морального кодексу будівництва комунізму. Цій важливій справі підпорядкована вся система політичної освіти.

Для минулого навчального року в мережі комсомольської політосвіти характерне дальше зміцнення пропаганди з життям, з практичною діяльністю комсомольських організацій, застосування нових форм роботи, посилення їх дієвості і масовості впливу.

Однак аналіз роботи по політичному навчанню молоді на протязі останніх років показує, що в системі політичної освіти молоді є серйозні недоліки. Система комсомольської політосвіти іноді просто дублює форми і методи партійної освіти. В практичній роботі з молоддю недостатньо враховується ще незначний життєвий досвід юнаків і дівчат, їх потяг до знань, допитливість. Деякі наші пропагандисти до цього часу працюють по старинці, обходять гострі питання, уникають відвертості розмови з молоддю. Тому питання наукового

Т. ЛАЩЕВСЬКА,  
секретар обкому комсомолу

комунізму часто вивчаються у відриві від повсякденної практики нашого будівництва. Основною причиною недоліків в пропагандистській роботі є незадовільне керівництво політичною освітою молоді з боку комітетів комсомолу, міськкомів, райкомів ЛКСМУ.

В сітці комсомольської політосвіти в цьому навчальному році стануть основними такі гуртки: «Комунізм — практичне завдання нашого покоління», «Моральний кодекс будівника комунізму», гуртки по вивченню біографії В. І. Леніна, історії ВЛКСМ, «Два світи — дві юності». Значна частина юнаків і дівчат буде вивчати історію партії, основи марксистсько-ленінізму, політекономію, питання конкретної економіки в гуртках партійної освіти. За бажанням юнаків і дівчат в багатьох комсомольських організаціях працюватимуть гуртки «Біла політична карта світу», з осн. комуністичної моралі, з питань естетики, атеїзму.

В організації політичної освіти молоді комсомоль-

ські організації повинні проявляти більше творчості і ініціативи, вишукувати нові, цікаві форми, щоб донести до свідомості молоді великі принципи морального кодексу будівництва комунізму. Наш час вимагає, щоб пропагандисти сміливіше використовували активні форми роботи: диспути, теоретичні конференції, вечори запитань і відповідей, усні журнали та ін. Метод колективного пропагандиста — виступи перед молоддю старих комуністів, партійних і радянських працівників, молодих спеціалістів — теж добре зарекомендував себе. У його варто повсюдно взяти на озброєння.

Перед комітетами комсомолу стоять великі завдання з залученню неспілкуваної молоді до навчання в системі комсомольської політосвіти. В цій справі велику роботу провела комітет комсомолу Устинівського, Долинського, Гайворонського та інших районів.

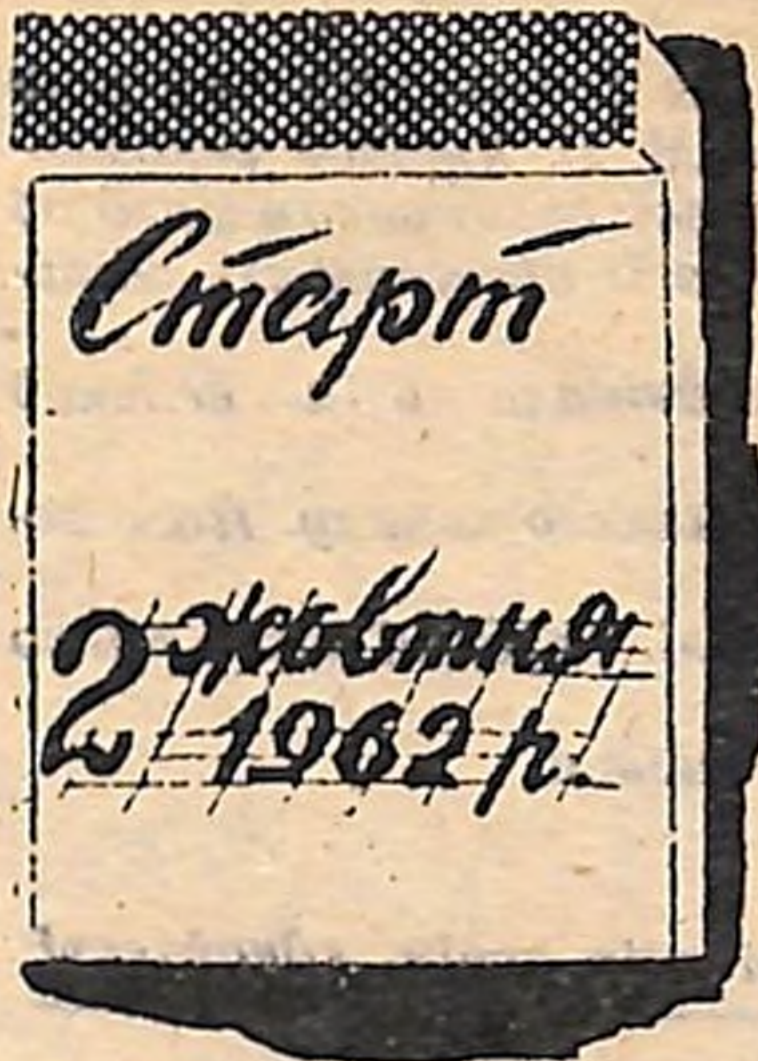
В нинішньому році для старшокласників середніх шкіл будуть працювати гуртки по моральному кодексу будівника комунізму, по вивченню біографії В. І. Леніна, історії комсомолу.

Особливої уваги потребує молодь, яка самостійно вивчає марксистсько-ленінську теорію. Треба організувати для неї колективну форму контролю і допомоги у вигляді консультацій, теоретичних конференцій, семінарів.

В цьому навчальному році до пропагандистської роботи з молоддю прийшли молоді спеціалісти, старі члени партії, які мають багатий життєвий досвід і можуть передати молоді бойові і трудові традиції. Три чверті всіх пропагандистів мають вищу та середню спеціальну освіту. Міськкоми, райкоми ЛКСМУ повинні глибоко і всебічно продумати навчання пропагандистів, дати їм необхідну практичну підготовку. При кожному міськомі, райкомі ЛКСМУ необхідно створити постійно діючі школи пропагандистів.

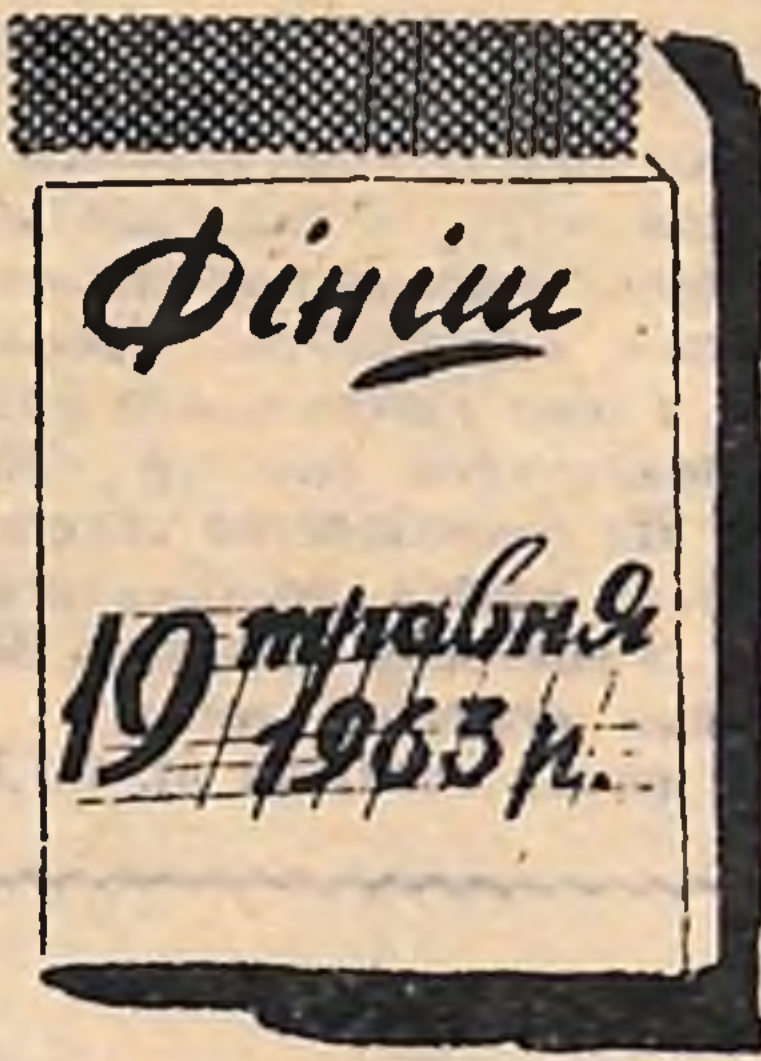
Першого жовтня в містах і районних центрах, а 15 жовтня — в селах починається навчальний рік в системі партійної і комсомольської освіти. Священний обов'язок пропагандистів — запалити в серцях юнаків і дівчат потяг до знань, допомогти визначити кожній молодій людині гідне місце в будівництві комуністичного суспільства.





**З іменем  
Леніна в серці  
завжди!**

**Вірність  
партії ділом  
доведи!**



У ТРАВНІ наша піонерія відзначила своє сорокаріччя. Орден Леніна тепер прикрашає прапор організації. Висока це нагорода. Вона кличе на нові корисні справи в ім'я комунізму. Привітання М. С. Хрушова червоногалстучному загону в день свята його виступ на відкритті Палацу піонерів у Москві — наказ партії, програма дій піонерської організації, кожної дружини, кожного загону.

На Всесоюзному зльоті в Артеці юні ленінці підбили підсумки своєї дворічки «Піонери — Батьківщині».

Дворічка виконана! — рапортували вони. Але попереду — багато великих справ. І вирішили делегати на честь 60-річчя КПРС розпочати Всесоюзне змагання на кращій піонерській загін.

Так вже повелося у доблесних вунчат Ілліча, стало

традицією, в день, коли В. І. Ленін виступав на III з'їзді комсомолу, провадити лінійки. Так, 2 жовтня 1960 року юні ленінці вийшли на старт піонерської дворічки. 2 жовтня 1961 року піонери рапортували Батьківщині про успіхи першого року її. А 2 жовтня 1962 року о 10 годині ранку вишикуються вони на Всесоюзну радіолінійку. І сріблясті сурми сповістять:

«Старт дано!». Кожний загін в цей день розповідає про трудові діла, які він обіцяє виконати.

Готується до старту і дзвінкоголосий, стотисячний загін піонерії Кіровоградщини. Зараз у нашій дівчачій дружині дві дні. Справ, нехай маленьких, але корисних, чимало. Зобов'язання почесні. І треба як слід подумати, навіть з дорослими порадитись, що буде робити загін.

Отже, друзі, шукайте, пропонуйте, сперечайтесь. Хай кожний придумує нові, захоплюючі справи, які допоможуть вашому загону вийти переможцем. Загін не чекає підказок, в усьому виявляє вдумку, кмітливість і фантазію.

Піонери рівняються на комуністів і комсомольців.

Пам'ятайте, що у загону немає канікул. Загін діє завжди. Сила загону — в дружбі. Загін турбується про кожного. Кожен дорожить честю колективу.

Прагніть, щоб кожен піонер став прикладом для всіх у школі, на вулиці, вдома. Спіткнувся товариш — допоможіть, потрапив у біду — виручіть! Серед вас не повинно бути байдужих. Кожному піонеру — діло по душі. Кожен повинен вчитись, жити і працювати по-ленінськи.

Ось чому девіз розпочатого змагання такий: «З іменем Леніна в серці завжди! Вірність партії ділом доведи!».

А це означає, що міцніший в тебе, піонере, буде характер, кращими будуть твої оцінки, і ти підготуєш себе до самостійного життя, до свого майбутнього подвигу.

Який же загін вийде переможцем? Це покажуть підсумки змагання, які будуть підбиті в берні 1963 року на Всесоюзному піонерському зльоті в зореносній Москві.

Щасливого старту, друзі!

## Все робимо з ЛЮБОВ'Ю



ше, що взнали на зльоті. «А що як переможемо?» — подумав я про свій загін, коли читали Звернення. А вже живемо ми дружно, вчитись можемо без другорічників і роботи не втрачаємо.

Розмов, суперечок про зобов'язання було багато в перший же день, як тільки прийшли до школи. Ось, наприклад, зони піонерської дії. Більшість піонерів нашого загону до цього часу вважала, що це нова гра. Пограєшся, мовляв, і можна обліштити. Тому й сиділи в чотирьох шкільних стінах. Тепер вирішили собі взяти зону по вулиці Байкальській. Будемо також шефтувати над дитячим садком № 1. Кожен піонер повинен здати за чверть 25 кілограмів металолому. Доб'ємося, щоб відмінно працював наш клуб інтернаціональної дружби. Кожен піонер у нас активіст. Кожен має певне доручення.

Жити, вчитись і працювати на совість, — такий девіз нашого загону. І тому все робимо з любов'ю і старанням.

Анатолій СТАРЦЕВ, учень 6 класу восьмилітньої школи № 1, м. Кіровоград.

## МИ — НАПОГОТОВІ

КОЛИ посланці дружин нашої країни в союзяному Артеку прийняли Звернення до всіх піонерів розпочати Всесоюзне змагання на кращій піонерській загін, ми були на канікулах. Працювали на дослідній ділянці. Звернення нас зацікавило. А вже піонерська дворічка «Піонери — Батьківщині» наш загін виконав і добу першість у змаганні.

Коли прийшли до школи, обговорили Звернення. Намітили заходи для участі в змаганні. В цьому році вирішили загону зібрати три тони металолому, посадити 1500 дерев, узяти шефство над першим класом, допомогатимемо праців-

никам ферми колгоспу імені Леніна. Зобов'язалися також зберегти шкільне майно так, щоб в наступному навчальному році не робити ремонту. Візьmemo активну участь в об'єднанні ігрового майданчика. Кожен піонер повинен виготовити по п'ять наочних приладів для різних методичних кабінетів.

Наш загін — «Супутник семіріччя». Ми й надалі будемо старатися не втратити високого звання. А це вимагає від нас ще краще вчитись і працювати, все робити на совість. Піонери нашого загону з гордістю заявляють, що і в цьому змаганні ми звоюємо першість.

Л. ЖЕНИЛО, член ради загону 7-го класу Сазонівської восьмирічної школи Кіровоградського району.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР» 30 вересня 1962 р., 2 стор.

ЦЕЙ лист адресується Клаві Безсмо-  
лій і всім, хто причетний до її тра-  
гедії. І, насамперед, тобі, Володимире  
Асиповичу, і твоїй матері. Він адресу-  
ється вам, члени комітету комсомолу  
Другого імені Петровського цукроком-  
бінату, вам, комсомольці Олександрів-  
ського харчокомбінату, вам, працівни-  
ки Олександрівського райкому ЛКСМУ.

ЗВІСТКА була приголомшуючою:  
охрестилась комсомолка! Не віри-  
лось. В голові не вкладалось, як це  
могло трапитись з дорослою людиною,  
яка повинна мати тверді атеїстичні пе-  
реконання і обов'язок якої боротися з  
пережитками минулого, з релігією.

Безсмола... Клава Безсмола... Шось  
до болю знайоме було в цих словах.  
Невже це ота дівчина-тополька з ши-  
рим симпатичним обличчям, з веселими  
очима? Після школи пішла працю-  
вати на цукрозавод, заочно продовжу-  
вала навчання в технікумі. Про неї го-  
ворили: «Хороша дівчина, активістка».  
Щоправда, більше я про неї нічого не  
знав. Але невже це вона? Невже?..

Як жорстоко ти образила мене, Кла-  
во! Як жорстоко розвіяла мої сумніви,  
коли, подавши мені руку, сказала, ніби  
вжалила: «А ми знайомі...».

Я попросив тебе розповісти про себе.  
Не відмовилась. І ось ми сидимо удвох  
і гортаємо сторінки книги твого життя...

...З Володею ми вчилися з пер-  
шого класу. Привітний такий, тихий,  
трохи сором'язливий. Хороший хлопець.  
Мені, здається, ще в далекій шкільні  
роки він мені подобався. У восьмому  
класі захворіла, залишила школу. Во-  
лодя після десятого поїхав учитись, по-  
тім — армія.

Після повернення з армії зустрілись  
і вперше глянули один на одного не  
дитячими очима. Дружба переросла в  
кохання. Важко було нарізно прожити  
навіть день. І ми були разом. Вирішили  
одружитись. Мати Володі була проти  
нашого шлюбу. «Навіщо тобі, сину, без-  
божниця. Вона ж — нехрещена. А  
знаєш, що то за люди?».

У Володимира вистачило тоді благо-  
родства, мужності відстояти кохання.  
Він сказав матері твердо, рішуче:

— Ні, мамо, Я люблю Клаву. І одру-  
жусь з нею. А балачки ваші ні до чого.

Тоді, можливо, вперше відчула мати,  
що син її вже дорослий.

Побралися. Як кожна молода пара,  
почували себе найщасливішими люди-  
ми на світі. Взаємна любов принесла  
вам те щастя. Жили, плечоюччи най-  
світліші мрії на своє майбутнє.

Клава й не підозрювала, що може  
щось скоїтиш не добре. З радістю пере-  
селася до Володимира, хотіла за рід-  
ну дочку бути його старенькій матері.

Але... наступ продовжувався з тилу.  
Зловісний, хитрий, підлий наступ. Спо-  
чатку — інколи ніби ненароком, а потім  
все частіше, настирливіше мати бубо-  
ніла про бога, про нечисту, нехрещену  
душу. Ти, Клаво, говориш, що вони, ці  
звертання до бога, очистити хату від  
нечистого, надокучали тобі.

Мовчки погоджуєшся з тобою і слу-  
хаю далі.

— Мати, — розповідала ти, — вдо-  
світа заходила в нашу кімнату і почи-  
нала причитати: «Чорте, покінь мою  
хату». Чорт — це я. «Діти підуть, —  
продовжувала вона, — дияволами бу-  
дуть». А Володі вона втлумачувала в  
голову, що коли він спить поряд зі  
мною, по хаті дияволи ходять, що я  
його задавити можу. Чого тільки не  
вгадувала вона. Це якесь маячіння  
було.

Я МОВЧКИ слухаю і чекаю, коли ти  
скажеш: «Я не витерпіла. Прийшла  
до друзів, в райком комсомолу і роз-  
повіла все-все...».

Ні, цього ти не сказала. В тобі не  
вистачило мужності, сили волі проти-  
стояти натиску затурканої релігією ма-  
тері. Замість того, щоб вступити в рі-  
шучу боротьбу за себе і свої переко-  
нання, розповісти друзям, товаришам по  
роботі про своє життя і просити у них  
допомоги, ти смиренно постала перед  
псом. Скажу більше: твій протест  
внутрішній був досить непослідовним і  
короткочасним. Ти говорила, що довго  
терпіла, довго боролась, сподіваючись  
перекопати матір, чекала, що обставини  
зміняться на краще. Це — неправда.  
Адже 1 січня 1960 року разом з Мико-  
лою Деречою, Зінаїдою Кучиною і Ми-  
колою Плисом ти вже кумувала —  
хрестила дочку Григорія Шевченка.  
Значить до Нового року ти вже була  
хрещеною, бо інакше ти не могла бути  
кумою. Кілька тижнів свекрушної  
«обробки», — і ти, забувши про власну  
гідність і комсомольську честь, «зда-  
лася» на поталу релігійній фанатичці.  
Змалодушила ти.

— Це правда, що ти охрестилась? —  
запитую я у Клави.

— Так, — поспіхом випалоє ця моло-  
да жінка, і лице її кривиться. — Я це  
робила, щоб сім'ю зберегти. Бо вже ва-  
гітна була.

Обличчя заливають сльози, вона про-  
клинає той день, що згнівбив її совість.  
Є каюття, та нема вороття.

«Хрестилась в ім'я збереження сі-  
м'ї...». Але незабаром довелось йти до  
своїх батьків і там жити. Коли наро-  
дилась Інночка, повернулася до чоло-  
віка і охрестила дочку з наполягання  
матері. І тоді спокій досить рідким гос-  
тем був у сім'ї. Матері й чоловікові не  
подобалось, що Клава вчиться заочно



## Снайперство

РІЗНОГОЛО-  
СНИ шум  
ефіру напов-  
нює маленьку  
затишну кімна-  
ту. Здається,

десь тут, за стіною, кле-  
почуть, котяться над сві-  
том пружні радіохвилі.  
Проста і лапідарна мова ко-  
роткохвильовиків.

«Я — ЗЛ-І-ХХ. Я —  
ЗЛ-І-ХХ. Добрий день! Ра-  
дій знайома. До нової  
зустрічі в ефірі. Георг...».

Валерій Кузнецов кидав  
погляд на циферблат годин-  
ника: над Новою Зеландією  
ще день, а у нас вже за пів-  
ніччю переверало. Але не хо-  
четься розставатися з радіо-  
станцією. Хто він, цей ново-  
зеландець? Студент, а, мож-  
ливо, фермер? Важко ска-  
зати. В майбутньому вони  
все ж обміняють листівка-  
ми, які підтвердять встанов-  
лений сьогодні дальній ра-  
діозв'язок.

В багатьох кутках земної  
кулі у радіоспортсменів Кі-  
ровоградського обласного  
радіоклубу ДТСААФ з'яв-  
ляються все нові й нові зна-  
йомі. Щодня таких листівок,  
або, як їх називають снай-  
пери ефіру, кюсель-карток,  
листоноша викладає на сто-  
лі радіоклубу десятками.

Особливо багато «квитан-  
цій», що засвідчують взає-  
мний радіозв'язок, одержу-  
ють свердловський завод  
«Червона зірка» Євген Бол-  
шущин і його брат — пра-  
цівник радіоклубу Володи-

мир, електрик заводу «Чер-  
вона зірка» Едуард Кова-  
льов, працівник обласної  
друкарні Опанас Халісенко,  
працівники цивільного аеро-  
флоту Борис Юкин, Вік-  
тор Березин, Віктор Пет-  
лицький та інші. У кожного  
з них є десятки і сотні листі-  
вок від радіоаматорів Ка-  
захстану й Білорусії, Вірме-  
нії й Кольського півострова,  
Молдавії і Далекого Сходу.  
Нерідко надходять «візитні  
картки» з зарубіжними  
іменами — з Італії й  
Франції, Румунії і Болгарії.  
Можна без перебільшення  
сказати, що позивні колек-  
тивної клубної радіостан-  
ції — УБ-5-КАВ — відомі  
всьому світу. Кіровоград-  
ські коротко- і ультрахви-  
льовики в різний час вста-  
новлювали радіозв'язки з  
аматорами більш як 130  
країн всіх континентів зем-  
ної кулі.

Найбільш цікавий за від-  
даленістю і рідкісністю  
зв'язок в цьому році вдало-  
ся встановити радіолюбите-  
лю Валерію Кузнецову. Він  
мав зустріч в ефірі з амато-  
рами селища Мирний в Ан-  
тарктиді.

А скільки теплих проник-  
ливих слів довелось почути  
кіровоградському радіо-  
спортсмену Едуарду Кова-  
льову в ті незабутні хви-  
люючі дні, коли А. Ніколаєв  
і Р. Попович здійснювали  
тріумфальні обльоти земної  
кулі в космосі! Справжня  
бура піднялася тоді в ефірі!

Варто було Едуарду Юхи-  
мовичу послати свої позив-  
ні, як вмиг просили про  
зв'язок відразу декілька ко-  
роткохвильовиків. Аматори  
Болгарії і Румунії, Чехосло-  
ваччини і Польщі та інших  
країн передавали найщирі-  
ші поздоровлення радян-  
ським людям, висловлюва-  
ли своє захоплення без-  
прикладним в історії по-  
льотом в космічному просторі  
двох небесних братів. У  
ті дні Едуарду Ковальову  
пощастило також чути роз-  
мову з землею обох відваж-  
них космонавтів.

В нашій області захоп-  
люючим радіолюбитель-  
ським спортом, який не знає  
меж, тепер займаються сотні  
ентузіастів. В Кіровогра-  
ді та районах області тепер  
налічується 270 радіотехніч-  
них гуртків, в ефір виходять  
зі своїми позивними більш  
як 150 коротко- і ультрако-  
роткохвильових радіостан-  
цій колективного та індиві-  
дуального користування. В  
різні роки спортсмени облас-  
ного радіоклубу тричі вихо-  
дили переможцями у Все-  
союзних радіозмаганнях, мі-  
рялися своїм вмінням зі  
снайперами ефіру різних  
країн у міжнародних зма-  
ганнях.

Порівняно непогано, хоч  
нижче своїх можливостей,  
виступають кіровоградські  
спортсмени у нинішніх Все-  
союзних змаганнях. Не так  
давно вони ввійшли до скла-  
ду 425 команд — коротко-

хвильовиків країни. Коман-  
да обласного центру у скла-  
ді Валерія Кузнецова, Во-  
лодимира Большущина і  
14-річного учня середньої  
школи № 4 Володимира  
Квасова за 12 годин встано-  
вила 242 обопільних зв'яз-  
ки з спортсменами у різних  
кінцях Радянського Союзу.

«Полювання на лисиць».  
Цей один з найскладніших  
видів спорту в нинішньому  
році почав розвиватися і в  
нашій області. Узвіть собі,  
що десь у квадраті, скажі-  
мо, чотири на п'ять кіло-  
метрів сховалося три «ли-  
сиці» — три ультрахвильових  
передатчики. З інтервалом  
у хвилину вони подають  
свій «голос». Спортсмену по-  
трібно як можна скоріше  
знайти всіх трьох «лисиць».  
Радист виходить на старт з  
незвичайним «озброєнням» —  
в руках у нього невелика  
локаційна антена, на голові  
— навушники, на грудях —  
маленький ультракоротко-  
хвильовий приймач. Подаеться  
команда, і він вирушає  
в путь. А вона неелегка:  
треба пробратися через густі  
тї хащі, подолати вибалки.  
В обласних змаганнях з  
цього захоплюючого виду  
спорту в нинішньому році  
взяло участь вісім команд,  
серед яких «мисливці» із  
Знам'янки, Олександрії, Но-  
воукраїнки та ін.

Кіровоградщина здавна  
славиться своїми кмітливими  
радіоконструкторами.  
Щороку на традиційних ра-

у технікумі, їздить час від часу у Смілу. Та й багато інших безглуздя «причин» знаходилось для чвар. Клава інколи, частіше всього в хвилини розпаду, йшла до своїх батьків. Інколи залишалась там надовго. Це дратувало Володимира. І знову невдоволення, нарікання...

В цьому році Клава поїхала в Смілу виконувати дипломний проект. Наїздила додому, поспішала провідати і своїх батьків, що живуть через річку, пригледити дочку, яка жила тоді у них. Часом затримувалась допізна, часом заночувала там. Все це ще більше лютувало Володимира. Мати у вогонь підливала масла. І ось остаточний розрив: Володимир відвозить речі Клави до її батька.

**Я ЗВИНУВАЧЮ** тебе, Володимире. Чуєш? Звинувачую!

Якщо на світ ти народився за всіма фізіологічними ознаками мужчиною, а потім в першій анкеті підкреслив, що став твоєю — чоловіча, то пам'ятай про це все своє життя. Пам'ятай! І набери мужності почути про себе правду, гірку, нехай і неприємну, але правду.

Ти — підла людина. Хто дав тобі право ганьбити комсомольську честь, топтати високе звання члена ВЛКСМ? Згадай нашу зустріч. Ти розвалився на ступі і льодовито байдужим голосом пояснював, чому не перебуваєш на обліку.

— Коли повертався з армії, комсомольський квиток потрапив до товариша. Я забув про квиток, коли прощався з ним. І поїхав він у Ленінград. Коли я прийшов на роботу, квитка у мене не було. Тому й на облік не став.

Товариш, очевидно, розумів, як дорогий комсомольський документ справжньому члену ВЛКСМ. Він надіслав квиток Володимирі. Але й після цього ти не став на облік, і ось уже чотири роки не сплачуєш внесків. Отже, ти, Володимире, ще й користуючись. Бач, комсомол тобі був потрібний лише в певних умовах.

Я звинувачую тебе, Володимире, в трагедії колишньої твоєї дружини Клави. Ти найбільше винен і в тому, що охрестився вона сама, і охрестила вашу маленьку Інночку, в тому, що розпалась сім'я.

Знаю, знову почнеш доводити, що до хрещення ти не причетний. Не треба! Досить! Ти прямо не казав Клаві: послухайся нееньки, охрестися! Ні! Але й слова не мовив своїй матері, щоб вона залишила твою дружину в спокої і не цькувала її. Хитро, підступно мовчав. Своєю показною мовчазністю стверджував материні думки, своїм холодним поглядом ніби казав: «Послухайся ма-

тері і все буде гаразд». Бо якби було інакше, ти б сказав матері: «Годі. Ви жили з богом, а ми й без нього обійдемось. Не чіпайте Клави. Дайте їй спокій».

І віритесь, що мати вчула б цьому гласу.

Так могло статися, коли б ти, Володимире, був твердою, чесною, прямою і широко людиною. Про тебе цього не скажеш. Важко зрозуміти звідки у 26-річного чоловіка стільки підлості.

Чого він тільки не ладен наговорити тепер на свою дружину, на матір його ж дитини. Вона й така, і сяка — легкої поведінки, зарозуміла, самозакохана в свою красу, сварлива. З матір'ю суперечки часто влаштовувала... Договірився до того, що нібито його дочка Інна — це не його дитина. Нискілки не червоніючи, він сказав:

— А ви подивіться свідоцтво про одруження і метрику Інни. І тоді зрозумієте...

Бачте, у нього пам'ять зробилась короткою. Забув, що жив він з Клавою ще до реєстрації шлюбу.

— Чому ж ти на суді не заявив, що Інна не твоя? Навіщо погодився платити аліменти не на свою дитину?

— ?

Мовчить. І через якусь мить, коли я нагадав, що Інна ростиме сиріткою при живому батькові, він сказав:

— Нехай вона віддасть мені Інну. Я її виховую...

**У** ЖИТТІ трапляється так, що сумісне життя стає неможливим. І, звичайно, краще в такому випадку розійтись, щоб не нівеңити один одному життя. Головне ж в таких випадках в тому, щоб батьки, розійшовшись, не обливали брудом одне одного, а, навпаки, встановили між собою певний контакт у вихованні дитини. Хай би Інночка бачила, що батько їх зовсім не «кинув», як це у нас ще прийнято називати. Хай дочка знала б, що він любить її, з повагою ставиться до її матері.

...Слухаю свого ровесника, який виріс поруч тих, хто живе нині за високими принципами морального кодексу будівника комунізму, і дивуюся. Хто він? Мішанин з дореволюційної Росії, чи наша, радянська людина? Говорить не своїми словами, та й душі не власної. Торочить з голосу своєї матері, її поняттями про життя, сім'ю. І жах стискає серце: 26 років людині — пора розквіту всіх здібностей, а тут — абсолютно нічого власного, якесь омертвіння.

Чи можна завжди рахуватись з думкою старших? Припустимо: при виборі професії, з ким дружити, кого любити.

Доросла людина послухає поради, але й сама як-небудь розбереться. І вирішить тоді: чи відповідає ця порада сьогоднішньому дню, чи правильна вона.

Володимир перетворився в слухняний рупор поглядів і думок своєї недалекогоглядної матері, коло інтересів якої не виходить далі власного тину. За таким же принципом буде своє життя В. Асиновича: робота (гроші ж треба заробляти!) і власна садиба. Ніби більше й не існує нічого. Він навіть вважає себе ні від кого незалежною, недоторканою особою. Викликали його якось на бюро райкому комсомолу. Не з'явився. Чому?

— А що я там не бачив... Не потрібне воно мені.

І знову дивуюся: невже він не в радянській установі працює, невже колектив робітників харчокомбінату, комсомольці не можуть виховати повагу до людей у техника-технолога млина Володимира Асиновича? Поки що колектив робітників з незрозумілих причин зайняв позицію якогось ліричного співчувальника до цієї непослідовної, безвольної людини. Чому ж не вважають тут за потрібне розібратися: чим живе Володимир, що його цікавить, чому розпалась сім'я і, кінець-кінцем, вказати йому належне місце, допомогти вірно оцінити його поведінку, зберегти сім'ю. Ні, це не особиста справа Володимира! Сьогодні вже недостатньо цінити людину лише за тим, як вона працює. Ми повинні виховувати будівника комунізму і повинні знати, хто йде з нами поруч, які погляди у нього.

**Ч**ОМУ ж розпалась сім'я? Ні Клава, ні Володимир так і не можуть назвати якихось обгрунтованих причин. Зовні просто по-дитячому виглядає ця справа. Володимир не знаходить нічого іншого сказати, як: «Не люблю, ненавиджу, вона мене зганьбила...».

Говорить про любов, Володимире. За право на любов воюють, коли їй протистоять інші сили. Тут не відкрите поле битви, а таємна війна суперечливих почуттів. Долою цієї боротьби повинен вирішити розум: матір не можна не любити, якщо б вона не була. Але в ім'я цього не варто позбавляти себе великої, справжньої любові до жінки. Саме ця любов і повинна виховати тебе.

Мати віроломно і підступно розбила сім'ю сина. Щоправда, вона особисто зараз заперече це, і всі провини звалює на Клаву.

— Я хотіла, щоб невістка охрестилась? Хто це чув? Ні! Просто їй було цікаво, як це хрестять...

Бачте, двадцять п'ять років ця проблема не хвилювала Клаву. І раптом на 26-у її «лихий попутав» і захотілось охреститись.

— Я розумію, що це значить для комсомолки. Сама такою була, — мимрить свекруха.

Пробачте, кажу-вам щиро: нічого примазуватись до комсомолу, паплюжити його. Справжні комсомольці вмирали за свої переконання і ніколи не дозволяли собі і не дозволять цілувати ваш мерзенний хрест.

— Вичку хотіла, щоб охрестили. Всі хрестять...

— Як ми жили з нею питаєте? Бодай, не згадувати... Як тільки вона не обзивала мене! І те їй не так, і це не подобається... І хата — підвал...

Знову на невістку летіть потік бруду.

— Не вірите? Запитайте у людей.

Вірю, що знайдуться (не багато, правда) обивателів, які підтримують. Вони поруч, вони все знають, саме ті, які життя своє прожили за принципом: звикне, то й полюбить. «Он, бачте, свекруху не слухала, і розійшлись. А слухала б, і любов була б...».

Тепер мати без зазріння совісті говорять:

— Та крутішка думала, що робитиме з ним, що схоче. Ні, так не буде. Мій син, мій і буде.

Ві, людина солідного віку, мати, ще й досі реанує сина до Клави, як і реанували. Ви не задумувались, що оті реанує — найстрашніший ворог молодого сім'ї. Розумію, що син дорогий для вас. Але його сім'я, його особисте щастя — хіба менш дороге для вас повинно бути?

**Ч**И ЗАДУМУВАЛИСЬ ви, комсомольські вожаки цукрокомбінату, над тим, чому під натиском свекрухи у Клави визрів лише пасивний протест, чому вона не звернулася до вас по допомогу?

Тому, що ви далекі від молоді, від її інтересів, ви не знаєте, чим живе кожен юнак і дівчина, які у них друзі, захоплення. Клава не вірила у ваші сили. Не вірила, що зрозумієте її стан, розберетесь в її душевних переживаннях. Це ж уже — особисте. А у вас до нього руки не доходять.

Та саме у таких справах і здобувається авторитет комсомольських ватажків, коли вони у важку для людини хвилину душевно розберуться, подумують, порадять, допоможуть. Про яку ж вашу допомогу можна говорити, товариші члени комітету, коли ви не змогли навіть по-належному засудити вчинок К. Безсмолої. При розгляді її персональної справи ви проявили недопустиму малодушність, пішли на угоду з власною совістю. Щоб не «образити» Клаву, говорили лише про хрещення дочки Інни. І покарали Клавію теж лише за це: вписали догану з занесенням в особисту картку. Про найганебіше — про хрещення самої Клави — «забули».

Втративши принципи, ви, члени комітету, замість суворого осуду стали, по суті, потурати вчинкові Клави. Що подумав вона про вас після того засідання комітету? Що подумують юнаки і дівчата, які довірили вам долю організації? Над чим ви замислювались тоді, чи опісля?

Члени бюро райкому комсомолу виявились тепер більш мужніми і суворо засудили комсомолку. Клаву заслужено покарано. Але чому не покарано членів завкому ЛКСМУ на чолі з Дмитром Гресем за безпринципність, насамперед? Що, і у вас, товариші П. Гресь і Р. Донченко, не вистачає принципиальності, сміливості дивитись правді в очі? Видно, не дорогий для вас авторитет райкому, коли проходите повз такі факти. І ще одне питання. Чи зрозуміли члени бюро райкому, що вчинок Клави — це пляма на їх совісті, що це наслідок комсомольської інертності в атеїстичній пропаганді?

В. МАЛИНОВСКИЙ.

## ЕФІРУ

дівиставках умільці радіосправи демонструють немало унікальної апаратури і приладів, виготовлених власними руками. Відраділи плоди своєї технічної творчості показали радіоумільці і на цьогорічній VIII радіовиставці, що відкрилася 26 вересня у фойє кінотеатру імені Держинського. Особливо великий інтерес являють коротко- і ультракороткохвильові радіостанції, виготовлені конструкторами-аматорами Євгеном і Володимиром Большухини, Валерієм Лошаковим (машинобудівний технік), Валерієм Степановим (технікун механізації сільського господарства), членами радіогуртка школи № 14 (керівник т. Галушкін).

Один з найстаріших радіоконструкторів Е. Ю. Ковалев представив на виставку три унікальні експонати, зокрема прилад для випробування режиму радіолампи і електричний годинник, який через кожну годину звучить тривалим мелодійним передзвоном.

Захоплення відвідувачів виставки викликали роботи радіоконструктора-початківця, учня дев'ятого класу Новоукраїнської школи № 6 Віталія Пасічниченка. Він експонував ультракороткохвильовий передатчик і виготовлений власноручно портативний переносний радіоприймач «Вега». Він живиться від батарейки кишень-

кового ліхтарика і приймає більшість радіостанцій довго- і середньохвильового діапазону. Вага приймача — 760 грамів.

Порадували своєю творчістю і олександрійські конструктори, які працюють при місцевому самодіяльному радіоклубі. Очололює його Л. А. Чорний — старший інженер Олександрійського енергоуправління. Серед експонатів є такі, що дістали промислове використання. Це — прилад для визначення місця пошкодження кабелів, електронний стабілізатор напруги, що застосовується при перевірці при-

ладів високого класу точності, та електронне реле вітрозахисту транспортно-відвального моста.

VIII обласна виставка свідчить про масовий розвиток усіх видів радіоспорту в різних кінцях нашої області — у Знамянці і Ульяновці, Олександрії і Новоукраїнці. Допізна засиджуються тепер у радіоклубах біля радіо-спайери ефіру, встановлюючи радіозв'язки з своїми друзями. Вони у них по всій країні, на всіх континентах земної кулі.

В. КРАМАРЕНКО.

## Збори громадськості Москви

Радянські люди шлють братерський привіт великому китайському народові, який відзначає в ці дні своє національне свято — 13-і роковини проголошення Китайської Народної Республіки.

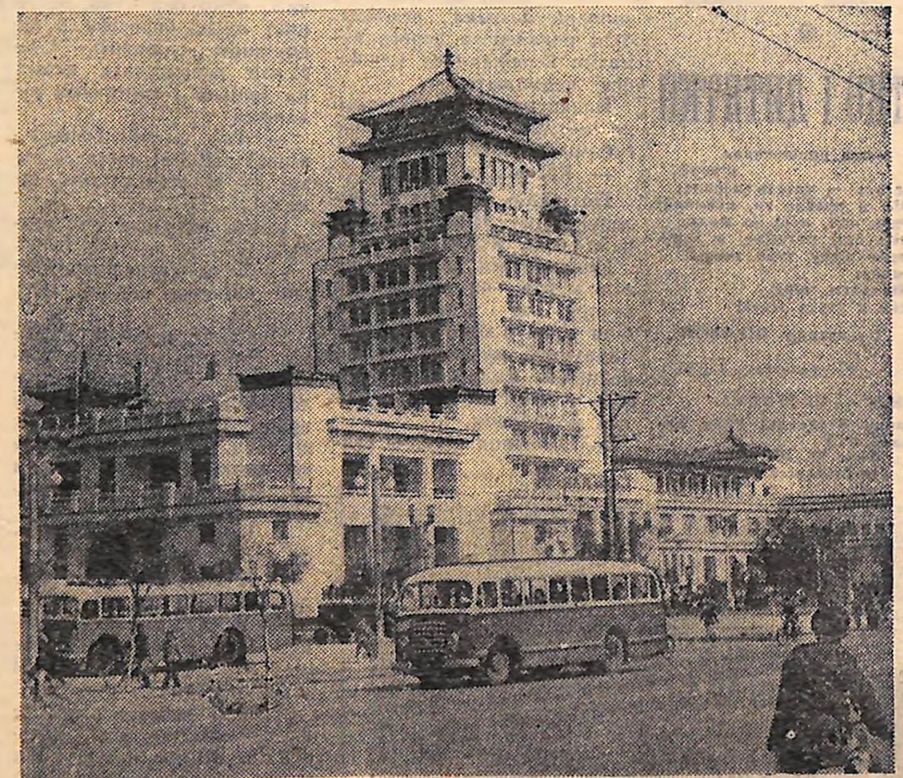
Почуття сердечної дружби китайському народові висловили представники громадськості Москви на багатолюдних зборах, які відбулися в концертному залі імені Чайковського. На них були присутні робітники і службовці промислових підприємств, діячі науки і культури, члени Товариства радянсько-китайської дружби. Вони тепло вітали голову правління Товариства радянсько-китайської дружби А. А. Андреева, інших радянських державних і громадських діячів, а також тимчасового повіреного у справах Китайської Народної Республіки в СРСР Чжан Де-шюня, делегації Товариства китайсько-радянської дружби на чолі з товаришем Пен Чунем та інших китайських друзів.

Збори відкрив секретар Московського міського комітету КПРС М. Г. Єгоричев.

З доповіддю про 13-і роковини Китайської Народної Республіки виступив секретар ВЦРПС, голова Верховної Ради РРФСР В. І. Прохоров.

На зборах виступив також глава делегації Товариства китайсько-радянської дружби товариш Пен Чунь.

## ДО 13-х РОКОВИН ПРОГолоШЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ



Столиця Китайської Народної Республіки Пекін. Палац культури національностей. Фото Сінхуа-ТАРС.

## ОТЕЦ ПРИШЕЛ

Пришла с работы,  
наспех расчесала  
Волос каштановых  
седеющую прядь.  
Убрала в комнате,  
детичек искупала,  
И только уложила их  
в кровать,  
Вдруг тихий стук  
хозяйка услышала.  
Скрипя протезом,  
в комнату вошел  
Нежданный гость,  
заснеженный, усталый,  
И за спиной солдатский  
вешмешок.  
— Отец пришел! Живой!  
Смотрите, дети!  
Он не успел и шага  
к ним ступить,  
Как тут жена, забыв  
о всем на свете,  
Смеется и плача,  
бросилась на грудь.  
А сыновья, как пчелы  
облепили,  
Растроганного радостью  
отца.  
Наперебой цепляясь,  
все хвалились  
И сыпали вопросы  
без конца...  
Он у двери, привычно,  
как бывало,  
Снимал пальто, снял  
навсегда шинель.  
А за окном, бушуя  
заметала,  
Следы войны февральская  
метель.

Николай ГАЛИЧЕНКО.

мрия, а вона сама побувала в тих звабних далеках краях.

Під впливом намальованих картин Кость і Зоя мимоволі відчули себе пасажирами з квитками в кишені. Так, у них надто обмаль часу, а рідне місто таке прекрасне, стільки в ньому визначних пам'яток, цікавих місць, улюблених куточків.

Ловлячи себе на тому, що вони схожі своєю поведінкою на дітей, що їм приємно погратися «в пасажирів», які квапляться на поїзд, юнак і дівчина набирають статечного вигляду і повагом прямують на головну вулицю міста. Кость не розстається з Зоїною сумкою: святково, сонячно на душі, коли тримаєш у руках шось Зоїне.

Наперед не загадували, куди підуть. Трапився по дорозі кінотеатр — позивились на широкому екрані «Сестер». Потім відвідали планетарій.

Після того Кость повів Зою на іподром. Зоя вже під вечір повела Костя оглянути новий пасаж. Кость купив Зої порцію ескимо. Зоя купила Костеві солодкий бублик. Кость запропонував піти на гоїдалку. Зоя...

Ні, Зоя нічого не запропонувала. Після гоїдалки вона відхилила всі Костеві пропозиції. Змучені й згорілі, вони доплеталися до голубої лави в міському саду. І ось мовчки спочивають.

Завіюється золотим зоренітвом небо. П'яно пахнуть матюли.

— Тайга... Лотоси... — шепоче Кость і підводиться. Зоя не ворухнеться. Кость нахилиється до її обличчя. — Поїду. Потім і ти... Еге ж?

— На літаку прилечу, щоб швидше тебе побачити. Кость ще нижче нахилиється і раптом цілує Зою в губи. Невже... поцілував? Чому ж навколо все, як було? Стоїть на місці старий тинистий дуб. Гусне вечірня синява. Золотяться зорі... Тільки всі люди в саду здаються закоханими й щасливими.

Михайло МИЦЕНКО.

Редактор П. МАРЧЕНКО.

## Свидание

Между разными канителями,  
Между жизненными неурядицами,  
Я, как леший, не сплю неделями,  
Начинаюсь томами толстыми.  
Путешествую по экватору,  
Как в романах, люблю на зло...  
А под вечер молю у редактора  
Хоть на день, на другой в село.  
Чтобы с полем на миг увидится,  
Погуртвить в беседке тракторной  
И учить бытие не по книжках,  
А в страницах земли распаханной.

## видел точно

Ангел точно, как  
за линией,  
Где зривода во всю  
звенят,  
Стояли ели в синем инее  
С куцыми челками девчат.  
Как тихо с кленами  
шептались  
И обнимались две сосны...  
А мы с тобой  
нацеловались,  
Наговорились до весны.

## Стояла девчонка

Стояла девчонка с бунетом сирени  
И мир обнимала глазами лучистыми,  
Нак вдруг неожиданно дождин весенний  
Заплакал над лесом слезинками  
чистыми.  
Заплакал с обидой, затопал местою,  
Что платье в обтяжку на девчонке стало.  
Но дождь — на мгновенье. И тучи  
с востока  
Уплыли куда-то на запад устало.  
А в воздухе пахло сосной и озоном,  
И медом душистым, и цветом акации,  
И девушка в платьице тонком  
с напрона  
Стояла, полна непридуманной грации.



## Медовый водопад



Всего лишь шаг ступи  
назад —  
И ты в ущелье Малом.  
Вот здесь Медовый  
водопад  
Берет свое начало.  
Вода стремглав несется  
вниз,  
Шумит, рычит в ущелье  
И брызги, словно сотни  
линз,  
Сверкают ожерельем.  
Кувшином воду  
зачерпнешь —  
и выпить всю готовый,  
Ведь ты действительно  
поймешь,  
Что вкус ее медовый.

## Кавказская гряда

Гряда, Кавказская гряда!..  
В страду больших снегов  
До боли жгучая вода  
В ущелье Горных Львов.  
Лишь на мгновенье онемев,  
Берет слепой разбег,  
То вдруг сама, как горный лев,  
Метнувшись в стороны, взревев,  
Бросается под снег.  
Нет, не на час, не в первый раз,  
Величие тая,  
Меня пленил седой Кавказ  
Таинством бытия  
И шумом вздыбленной воды,  
Что мне, пожалуй, в рост,  
И красотой Теберды,  
И дикой строгостью гряды  
На сотни снежных верст...

## Продают картины

Картины... Сколько нелепых красок,  
Все по стандарту, все, как по инструкции...  
На рынке бабоньки продают Пикассо  
Самодельные репродукции.  
С детской наивностью, с умилением ложным  
Кричат натужно базарные жители:  
— Берите Пикассо, за даром можно,  
Лучшее украшение обители.  
На картинах клексы — густо-густо,  
Никто не смотрит, ни одной не продано...  
На рынке люди торгуют искусством  
Нечеловечески изуродованным.

## Петний дождь

На горизонте нитью  
тонкой  
Сверкнуло что-то в по-  
накала,  
И гром по улице  
сторонкой  
Проехал, словно  
самосвалом.  
И вдруг с каким-то  
сильным чувством  
На косогорах, вдоль  
дороги  
Прошлепал дождь легко  
и густо,  
Как тот мальчишка  
босоногий.

## Вот так и нам бы...

КОГДА ВЕСЕННИЙ  
ПЕРВЫЙ ЛИСТ  
МЕЛЬКНЕТ В БОРУ  
ЛЕСНОМ,  
РОДНИК УПРЯМ  
И ЧИСТЫМ-ЧИСТ  
ЗАБЬЕТСЯ СЕРЕБРЯМ.  
ВОТ ТАК И НАМ БЫ  
ЖИЗНЬ ПРОЖИТЬ,  
СВЕРШАЯ ДНЕИ МЕНТУ,  
И ДО ПОСЛЕДНЕГО  
ХРАНИТЬ  
ТАКУЮ ЧИСТОТУ.

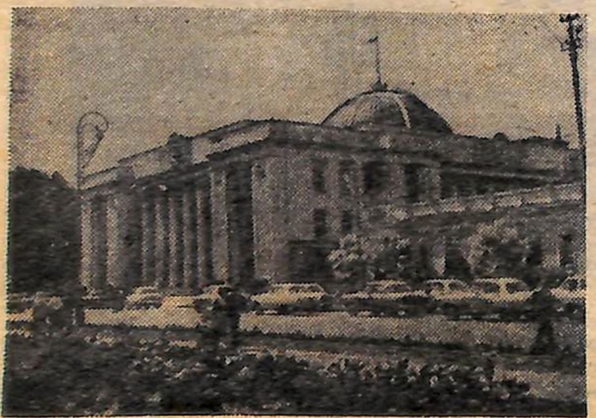
Месяц, как ребенок,  
Смотрит с мирозданья,  
Словно из пеленок  
Вынут для купанья.  
То зайдет за тучи,  
Нежный и прелестный...  
Мир ему наскучил,  
Не земной — небесный.

## ТАТКО І ДИТЯТКО

Раз синюк пришевендыв  
п'яний,  
А татусь — читать мораль:  
— Ну й розкис ти, окаяний!  
Дурню, пий, мені не жаль.  
Тільки пий розумно, а міру,  
Скільки буду тебе вчити!  
А синюк:  
— Палахен, вірю,  
У тебе в учуся жить!

Олександр ШКАБОЯ.

КИЇВ — СЬОГОДНІ.  
Будинок Верховної Ради Укр-  
раїнської РСР.  
Фото М. ШАМШИННА.  
(Фотохроніка РТАУ).



# КОЛИ ЗАДОТЯТЬСЯ ЗОРІ

Нещодавно в гостях у «Молодого комунара» побував письменник Михайло Миценко. Він — наш земляк. Дитинство і юність М. Миценко провів у с. Злици Маловисківського району. Тут закінчив школу, тут полюбив красу чарівних-теплових просторів. Зараз Михайло Миценко працює в Харкові старшим редактором прози журналу «Прапор».

## НЕДІЛЬНИЙ день

Тепле осіннє передобіддя. В міському саду — повнісінько відпочиваючих. Під тінністим дубом на голубій лаві сидить дівчина. Певно, промені літнього сонця часто торкалися її шик. Аж зазидки беруть, як отак можна красиво засмагнути. І очі пасують до загару — джерельної чистоти блакитнуваті озерецька.

Вигляд у смуглянки стурбований. Вона раз по раз нервово клацає замочком світлої сумки, яку теж ніби присмалило гаряче сонце. Дівчина когось чекає.

На великій клумбі палають золотаво-вогністі кані, квітнуть барвисті пегунії. Ген закликає відвідати зоопарк яскрава реклама: біла поваленого дерева кумедно борюються клишоногі ведмежата.

Блакитноока нічого того не помічає. Самими лише губами шепоче.

— Кость... не приїде.

По радіо передають музику. Вальс. Ніжний, співучий, трохи журливий.

Недавно він полонив, заворожував на випускному вечорі. Зоя і Кость стояли біля вікна в кімні коридора. Зворушені музикою, вони, безмовно милувалися красою зоряної ночі, рижуватим молодиком.

— На завод піду, — ска-

## зав Кость, коли вальс за-тих.

Зоя тоді нічого не відповіла, але подумала: «Кость сирота. Тітка старіє... Йому на роботу треба».

І ось Кость працює на машинобудівному заводі, Зоя вчиться в педагогічному.

«Перше побачення в житті... Домовилися, місце обрали... А він...»

Піти геть? Ногі наче не й... Зоя прислухається. Наближаються чіткі швидкі кроки. Ближче, ближче... Озирається? Ні, це не він. А може, він? «Що повинна робити дівчина, коли хлопець запізнюється на побачення?» — раптом залицує себе Зоя. І не встигає відповісти.

Появляється Кость. Ставний, білосубий, на голові явні сліди боротьби з непокірною чупринною. Странно випрасувана віскоз на теніска з короткими рукавами.

— Ти! — На дошкулітій дошці не вистачає духу. — Я тебе стільки чекала!..

Кость витріщає очі, здригається.

— Я на п'ятнадцять хвилин прийшов раніше. Ось поглянь...

Навіть у подібній ситуації приємно сійняти гарненькою «Победою», купленою за перші зароблені гроші. Та ні Костеві слова, ні точні показання «Победи» не діють належним чином на Зою. Вона доскіпується:

— Невже тобі не хотілося зустрітись раніше?

— Я на п'ятнадцять хвилин... А я... на цілу годину... І не хвастаюсь. На цілу годину раніше хотіла побачити тебе!..

Дальші репліки нічим не відрізняються від попередніх. Юнак пасує. Він ладен записатися, що Зоїна перемога аніскільки не засмучує його...

— Який гарний сад! — вигукує смуглянка, радіючи, що не треба вже сердитись.

## Мені особливо подобаються дуби.

Дивлюся на них і думаю про силу, красу, довголіття...

Біля клумби спинається парочка. Побазикали, поретотали. І рушили. Він несе її сумку.

— Підемо поблукаємо, — пропонує Зоя і протягає Костеві свою сумку. — Нещи. Мені важко.

Кость поспішно берє сумку. Від незвички виконувати такі делікатні доручення соромливо то червоніє, то блідіє. З боязкою ніжністю відзначає: «Яка легесенька, та ж тобі пушинка!..»

В саду все, наче на виставці прикрас: і сліпучі веселки водограїв, і осінній жовтоцвіт, і ярні клумби, і барвисті, мов іванчиківанці, кіоски. В холодку — зелені шовки трав. Іх де-не-де поплямлює ошатле листя. Кость і Зоя пусотливо пірнають у тінь...

«Громадяни! Не рвіть квітів, не ламайте гілля, не ходіть по траві, Батьки! Не дозволяйте своїм дітям...» — несподівано лунає з гучномовця застерігаючий жіночий голос. Присоромлені юнак і дівчина — вона спереду, він ззаду — поспішають до реклами з намальованими ведмежатами.

— Ці ведмежата дуже схожі на шиньїнських, — милується клішоногими незграбками Зоя.

— Авжеж. Які симпатичні мордочки... Ага... — Кость запинається, — Ти ж нічого не знаєш...

— Скоріше кажі, вредний такий.

— Іду.

— На футбол? І я!

Кость пестить поглядом Зоїну сумку. Вона, дalebі, незвичайної, рідкісної краси.

— На Далекий Схід. Зоя захоплюється дзвінким сміхом.

— Іду, іду! — чомусь не говорить, а кричить Кость. — Сава Гнатович радить, майстер. Не бійся, каже, не святі горшки ліплять, далекосхідником будеш. Край багатий, мало обжитий, працюючих рук вимагає та серця гарячого. Приллеш, каже, мені в посилці тигра живого, а то мій онук Лесик іграшкового не визнає...

Зоя мовчить. Мовчить так довго, що не бентежить Костя. Він бубонить:

## Я віддам тобі на схованку...

Тобі дуже подобаються... Зоя ніяк не реагує й на ці слова.

Не мовчи, люба дівчино. Адаже Кость вирішив довірити тобі найбільш свої багатства — картини й книжки. Домашню «третяковку» та бібліотечку збирали Костеві тато й мама. Іх замучили під час окупації фашисти.

— Ти чому така?

Костеві вперше спадає на думку, що Зоя може не схвалити його намір. Не схвалити? Але ж її підтримка дуже важлива. Чуєш, Зою?.. Дівчина мовби догадується про цей внутрішній голос юнака. Вона глибокодумно вирікає:

— Ти романтик. Я переконана. Читав «Дерсу Узала»?

Дикуватий, необжитий край.

Нелегке життя тайжанина. Та ми стежку й не топчемо у рай.

Приїзди, надійна, жаданая!

Кволий духом гніздо в тайзі не зів'є.

Шукай, дерзай, щастя не жди!

Чуєш, серце моє телеграму б'є: Приїзди, приїзди, приїзди!

В газеті було. Вивчила. Ти написав би про мене так?

— Я не вмю писати віршів. Думаю про тебе словами... ласкавими, співучими, запашними... Вона схожі на вірші і, може, ще краші!..

— Краші?

— Ага!

— Костику, я тобою горджусь! «Кволий духом гніздо в тайзі не зів'є». Тайга... Червоне й бархатне дерево. Манчжурський горіх. Квіти лотоса...

— Зразу видно майбутню вчительку географії! — перебиває Кость. — П'ять! Зоя регоче, розпашілась. І вже не вгаває, торохтиг, вигладе, мріє.

Ой, та й мрій же ти!.. Як весною цвіту, на родючому дереві. Задуми напрохуд привабливі, мріється гарно, розкішно. Мовби все наяву бачить, мовби не